

غریبان می خواستند با مطالعه دربارهٔ اقلیت‌های شیعیان سنتی دریابند راز بقای ایشان در جوامع شیعی چیست و چگونه می توان بقای بیشتر و توسعهٔ فعالیت‌های ایشان را تضمین کرد.

گفت نخست آیین‌های عامهٔ مسلمانان برای روزه‌داری در عاشورا با تأثیرپذیری از آیین‌های یهودیان برای بزرگداشت یوم کیپور، یعنی جشن آغاز سال دینی یهود که در دهمین روز از اولین ماه مذهبی برگزار می‌شود، شکل گرفته و بعد از آنکه عاشورا برای شیعیان روز عزاداری شده، اهمیت آیینی این روز برای عامهٔ مسلمانان کاهش یافته است.^۷ یکی دو سال بعد، اسحاق ناکاش، استاد دانشگاه پرینستون، به گونه‌شناسی آداب عزاداری شیعیان در عاشورا و کوشش برای بازخوانی خاستگاه هر یک از گونه‌ها پرداخت و کوشید جداگانه تاریخ هر یک از شیوه‌های عزاداری شیعیان در عاشورا را بازشناسد.^۸ بعد از این دو، جرالد هاوتینگ استاد مدرسهٔ مطالعات شرقی و آفریقایی کوشید دنبالهٔ بحث از شباهت آیین‌های

عاشورایی عامهٔ مسلمانان با آیین‌های یهودی یوم کیپور را که پیش از این باشیر هم به آن توجه کرده بود بازخوانی و تحلیل کند. او چنین دریافت که راهیابی آیین‌های یهودی به جهان اسلام در آداب روزهٔ عاشورای عامهٔ مسلمانان خلاصه نمی‌شود، بلکه هستهٔ نخستین فرقهٔ تشیع، یعنی پیش‌برندگان قیام توأبین، هم از آیین‌های برخی فرقه‌های یهودی در این روز برای عزاداری‌های عاشورایی خود بهره‌جسته‌اند.^۹

در مرحلهٔ بعد ماریبل فیرو، محقق مطالعات خاورمیانه در شعبهٔ علوم انسانی شورای ملی تحقیقات اسپانیا در مادرید، کوشید از این دفاع کند که رسم روزه‌داری عاشورا که عامهٔ مسلمانان پی می‌گیرند هم دراصل واکنشی به مراسم عاشورایی شیعیان بوده، و اساساً روزه‌داری عاشورا در دوران پیش

از شهادت امام حسین (ع) در میان عامهٔ مسلمانان ارزش آیینی بخصوصی نداشته، رسمی روبه‌فراموشی محسوب می‌شده، و تنها وقتی نخستین آیین‌های شیعی برای بزرگداشت عاشورا پدید آمده روزهٔ عاشورا نیز در زمان حجاج بن یوسف (درگذشتهٔ ۹۵ق) همچون رفتاری واکنشی از جانب حکومت اموی در برابر شیعیان نخستین ترویج شده است.^{۱۰}

آخرین مطالعه از همین قبیل، گرچه با حدود هفت سال تأخیر از بقیهٔ مقالات، متعلق به خالد سنداوی استاد گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه خیفا در فلسطین اشغالی است. وی دوباره به مسئلهٔ شباهت آیین‌های اسلامی عاشورا با آیین‌های یهودی یوم کیپور توجه نشان داد و نمونه‌های بیشتری از شباهت را یافت.^{۱۱}

